

«PLASTICS – THE FACTS 2010»:

Plastindustrien på ot

Midt i mylderet på K-messen i Düsseldorf fant mange interesserte veien til PlasticsEuropes pressekonferanse 28. oktober. Her stilte hele «gullrekka» til PlasticsEurope opp i samarbeid med representanter for EPRO, EuPR og EuPC. Sammen står de bak den årlige publikasjonen «Plastics – The Facts 2010» og et omfattende statistikkarbeid.

Av Peter Sundt, EPRO/Mepex Consult AS

Lederen for PlasticsEurope, Wilfried Haensel, la vekt på at plastens bidrag i fremtidens produkter ikke bare er økonomisk lønnsomme, men bidrar også til bærekraftige løsninger fra vugge til grav. – Plast bidrar til å spare ressurser, energi og ikke minst til å øke innovasjon og vekst, sa Haensel.

Brosjyren «Plastics – The Facts 2010» gir en god og oppdatert oversikt over plastens betydning i samfunnet generelt og i forhold til innovasjon innenfor ulike bransjer spesielt.

På tross av nedgang i plastproduksjonen i 2008 og 2009, både på verdensbasis og i Europa, synes plastbransjen nå å være på offensiven igjen. Gjenvinningsresultatene er absolutt noe industrien kan være stolt av.

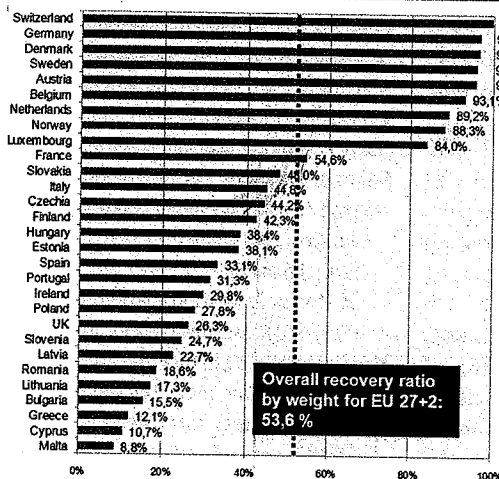
Omfattende statistikk

Statistikken, som er utarbeidet for 2009 med bistand fra det tyske selskapet Consultic, omfatter Europas produksjon, etterspørsel og gjenvinning av alle typer plast. Rapporten tar for seg plasten som samles inn som avfall og den analyserer hvor plasten ender, enten den samles inn separat eller sammen med annet avfall. Avfallet går enten til deponi eller gjenvinning; dvs. materialgjenvinning (mekanisk eller som «feedstock») eller energigjenvinning.

Redusert plastproduksjon

Lavkonjunktoren gjorde at verdens plastproduksjon falt også i 2009. Mens produksjonen nådde en topp på 260 mill. tonn i

All plastics:
Total recovery ratios in 2009 (referred to post-consumer plastic waste)

- This chart shows the comparison of the overall recovery ratio 2009 among the European countries referred to post-consumer plastic waste. They range from 8,8 % up to almost 100%. The overall recovery ratio by weight is 53,6%.
- Regarding the European definition of recovery the figure reveals that 9 countries are far beyond the other countries with recovery ratios between 84% and 99,7%.
- This differences are caused mainly by a higher degree of waste incineration with energy recovery and using plastics consumer waste in RDF applications.

Samlet gjenvinning (alle former) av plastavfall i europeiske land.

2007, sank den til 245 mill. tonn i 2008 og til 230 mill. tonn i 2009.

I Europa falt produksjonen fra 60 mill. tonn i 2009 til 55 mill. tonn i 2009. Etterspørselen fra plastbearbeidende industri sank også med hele 7,2 prosent til 45 mill. tonn.

Av all plast som ble laget i 2009, ble noe til avfall i samme kalenderår. Mange plastprodukter blir imidlertid først til avfall en eller annen gang i fremtiden. Mengden av plastavfall er derfor langt lavere enn mengden produsert plast. Avfallet utgjorde i 2009 24,3 mill. tonn eller ca 49 kg/innbygger. Norge ligger omtrent på gjennomsnittet, mens Irland topper listen med hele 71 kg. Bulgaria ender sist med bare 24 kg. Sverige og Finland ligger begge overraskende lavt med 37 kg hver, mens danskene kaster 57 kg plast hvert år. Det er altså store forskjeller mht. hva vi bruker og kaster av plastprodukter. Kanskje kvaliteten på statistikk ikke er helt harmonisert og kvalitetssikret heller? I Europa står PE og PP for ca 50 prosent av etterspørselen, mens PVC bidrar med 11 prosent. Deretter følger PS og PET, begge med 8 prosent og PUR med 7 prosent. Andre plasttyper står igjen med 18 prosent

Mens 40 prosent av plasten går til emballasje, utgjør bygg 20 prosent, biler 7 prosent, elektronikk 6 prosent og andre områder 27 prosent. Andelen til emballa-

sje har økt noe de siste to kriseårene.

Kina-handel i alle retninger

Europa har tradisjonelt vært en stor eksportør av plast, hvorav Kina, Tyrkia og Russland er de største markedene. Bearbeidede produkter eksporteres også. De går hovedsakelig til USA, Russland og Kina.

Siden 2008 har Kina blitt en stadig større aktør og står nå for hele 33 prosent av all eksport av plast. På den annen side er Kina, som kjent, også en stor importør av plastavfall for gjenvinning. Mens Kina i 2008 importerte hele 7 mill. tonn plast for materialgjenvinning fra hele verden, ble 5,5 mill. tonn av innsamlet plast i Europa materialgjenvunnet.

Hvor stor del av den innsamlede, europeiske plasten som ender i Kina finnes det ikke eksakte tall for. Plastgjenvinnernes organisasjon, EuPR, antyder ca 50 prosent. EuPR jobber som kjent for å promotere den europeiske gjenvinningsindustrien og ønsker å begrense eksporten av innsamlet plast.

Nasjonale resultater varierer sterkt

Materialgjenvinningen av brukt, europeisk plast utgjorde 22,5 prosent (2008: 19,6 prosent) av en total mengde plastavfall på 24,3 mill. tonn. Energigjenvinningen økte til 7,6 mill. tonn, dvs 31,5 prosent (29,3 prosent). Samlet gjenvinning har

fensiven

dermed nådd 54 prosent, men fortsatt ender hele 46 prosent på Europas mange deponier. Deponiandelen går gradvis ned, men alle er enige om at utviklingen må gå langt raskere.

Flere land gjenvinner opp mot 100 prosent av sitt plastavfall, hele 9 land har passert 80 prosent; Sveits, Tyskland, Danmark, Sverige, Østerrike, Belgia, Nederland, Norge og Luxembourg. De fem første ligger faktisk over 95 prosent.

I den andre enden av skalaen ligger Malta med 9 prosent gjenvinning. Også Storbritannia og Spania er land der mye plast fortsatt ender på dynga, henholdsvis 67 prosent og 73 prosent. Det er underlig at engelskmennene ennå ikke har klart å bygge forbrenningsanlegg og systemer for fjernvarme. Men ting er på gang, sies det. I det minste har regjeringen bestemt at deponiavgiften skal økes med £ 8 per år hvert år de neste årene.

I lys av de store ulikheter kan man jo alternativt se for seg et europeisk marked for plast og annet avfallsbrensel til energigjenvinning. Men; også på dette område finnes det fortsatt nasjonale barrierer. Mens Norge sender sitt avfall til forbrenning i Sverige, er en slik eksport ikke ønsket i mange andre land. Forbrenning av avfall er i mange land fortsatt en regulert og beskyttet næring.

Utsikter

PlasticsEurope rapporterer om en gradvis forbedring av markedet siden kollapsen i slutten av 2008. I lys av kraftige budsjettinnstramminger i flere europeiske land og noe redusert vekst i Kina, ser man for seg en stabilisering i resten av 2010. I sum regner man med en økt etterspørsel etter plast i Europa i 2010 på mellom 3 og 5 prosent.

På lengre sikt truer konkurrenter i Midt Østen med ny og enorm kapasitet, samt konkurrenter i andre land med lavere kostnader enn det vi har i Europa. Det blir med andre ord en stadig tøffere kamp både på hjemmemarkedet og i eksportmarkedene.

Man ser for seg en stabil vekst mht gjenvinning. Mangel på råvarer primo 2010 skapte et sug etter innsamlet plast fra Europa til Fjerne Østen. Å drive industri og plastgjenvinning i Europa blir stadig mer krevende!

Les mer på:

www.e-pro-plasticsrecycling.org
www.plasticseurope.org

PLASTEMBALLASJE:

Europa materialgjenvinner over 30 prosent

Materialgjenvinningen av plastemballasje i Europa nådde i 2009 en ny rekord. Det ble gjenvunnet 4,6 millioner tonn, dvs. hele 30,3 prosent (2008: 29 prosent). Målet for EU-landene er 22,5 prosent materialgjenvinning.

Også energigjenvinning av plastemballasje passerte 30 prosent i fjor. Totalt ble det gjenvunnet 61 prosent brukt plastemballasje i 2009.

Norge tilhører gruppen av land i Europa som oppnår en total gjenvinning på over 80 prosent. Forskjellene i Europa er imidlertid store og fortsatt ender hele 39 prosent av all plastemballasje på deponi. – Samlet sett har Europa fremdeles en stor jobb foran seg, sier kommunikasjonssjef Eirik Oland i Grønt Punkt Norge.

Av all plast som brukes i Europa, går 40 prosent til emballasje. Siden emballasjen har et kort liv, utgjør emballasjen hele 62,5 prosent all plast som blir til avfall. Men hele 85 prosent av plasten som materialgjenvinnes har vært emballasje. – Dette viser at emballasjebransjen går foran i arbeidet for å materialgjenvinne stadig mer brukt plast, sier Oland, og fremholder at de gode resultatene dokumenterer at Europas returordninger for brukt emballasje fungerer bra.

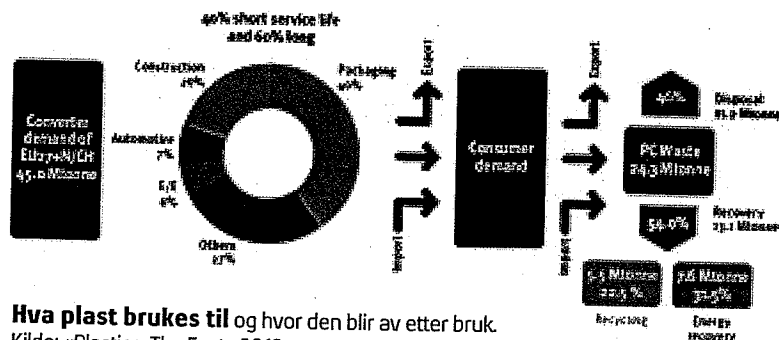
– De høye gjenvinningstallene er blant annet et resultat av europeisk og nasjonal lovgivning og klart definerte gjenvinningsmål. Man skal heller ikke glemme at kommunene og nesten hele Europas befolkning har bidratt gjennom sin daglige kildesortering, sier Oland.

I 2009 bidro husholdningene med respektive 57 prosent og næringslivet 43 prosent av all plastemballasje som ble

materialgjenvunnet. I Norge og en del andre land kildesorteres alle typer brukt plastemballasje fra husholdningene. Plastfolie, eller mykplast, utgjør den største andelen som materialgjenvinnes i Norge, mens hardplast, dvs flasker, kanner og brett også bidrar til de gode resultatene. Panteflasker, såkalte PET-flasker, inngår også i statistikken, men i Norge utgjør disse flaskene en relativt liten andel av den plasten som blir materialgjenvunnet.

Når det gjelder plastemballasje samlet inn fra husholdningene, materialgjenvinnes det totalt 27 prosent i Europa. Tyskland ligger fortsatt på topp med 49 prosent, mens flere land haler innpå. Norge ligger på 20. plass på denne rangeringen. Dette skyldes, ifølge Oland, flere forhold: – For det første er det flere kommuner som ikke er i gang for fullt ennå, f.eks. Oslo. Videre har de forskjellige landene ulik praksis mht definisjoner av emballasje og materialgjenvinning. Europa er nemlig fortsatt langt fra harmonisert på dette område. Til sist kan nevnes at land lengre sør drikker langt mer vann fra flaske enn oss her nord. I tillegg bruker man i de fleste land engangs drikkeflasker i PET, sier Eirik Oland.

Han kommer avslutningsvis inn på andre og gode systemer for slike flasker, som gjør det enklere å oppnå høyere materialgjenvinning. I Norge er mange drikkeflasker ombruksflasker som inngår i panteflaskesystemet. Dette gir også miljøgevinst, men bidrar ikke til den nasjonale materialgjenvinningsstatistikken siden hver flaske blir brukt mange ganger før den materialgjenvinnes. Når det gjelder plastemballasje fra næringslivet, tilhører Norge gruppen av land som materialgjenvinner over 40 prosent.

Hva plast brukes til og hvor den blir av etter bruk. Kilde: «Plastics - The Facts 2010».